

SYVÄÄ SAUNDIA, KOUKUTTAVIA ÄÄNIKUVIA

yllättävästä tuotannosta ja jylhästä soundista. **Abdullah Ibrahim** riisuu kaiken moisen töistään. Dream Time on pianistin soolo, jossa musiikki virtaa vapaasti. Sen myötä improvisaatiot läpäisevät monia aikakerrostumia.

Ensemble Resonanz mukautuu moneen persoonallisella otteella. Weihnachtsoratorium on Bachia mutta myös periodisoittimien lisäksi Hammondilla ja sähkö-

elastiseen pulssiin. Syke kuljettaa **Ola-vi Louhivuortakin**. Lyömäsoittaja eksperimentoi Immediate Music II:ssa lyömien lisäksi panemalla pianistit työstämään soitintaan ambientin tavoin. Virtaus vie mennessään – myös **Oddarrangissa**, jossa rumpali on osa kvintettiä. Kuvallisuutta viritetään muun muassa Ilmari Pohjolan pasuunalla sekä akustisen ja sähköisen harkituin yhdistelmin. **Pekka Toivonen Ensemble** kokeilee sointisfäärejä jazzin keinoin. Avara flow kasvaa sointiratkaistuista, jotka ulottuvat saksofonista thereminiin.

Riopy harjoittaa yhtäläistä vapautta. Tree of Light irtautuu normi-pianomani-puloinnista kehittämällä kiehtovaa ilmaisu-

kitaralla luotua fuusiota, joka äänitettiin sota-ajan bunkkerista muokatussa salissa Hampurissa. **Kaija Saariaho** syyttää niin ikään kontrasteillaan. Vers toi qui esi loin, Circle Map, Neiges ja Graal Théâtre kipinöivät valoa ja energiaa. Samalla kuuntelijan kartasto avartuu uusin perspektiivein.

Louis Sclavis maalaa äänin. Klarinetti, etenkin basso-, luo kuvastoa, jossa upea sävystö sulautuu sointirekistereihin. Alin väreily on samalla Gaian hyrinää – elämän perustaajuutta. **Kit Downes** seuraa samaa metodia. Pianisti-urkuri tuo kuululle sointipintoja, joista kasvaa osiaan suurempi kokonaisuus. Lumoavassa äänikuvassa zeniittikään ei jää tavoittamatta.

Tonbruket yllättää vastaavasti. Basisti Dan Berglund kollegoineen kanavoi jyystöön kaikkea jarremaisesta synapulputuksesta lihaisaan sykkeeseen ja progemaiseen sauhuun. Kun tekstuuri tykittää näin, harva kaipaa melodioita.

Pulcinella tarjoaa niitäkin. Ranskalaisnelikko hallitsee muodon ja keinot nivoen yhteen musetten lennokkuuden vaikkapa Elkan urkurekistereihin freejazzin villiyydellä. Ça vie samalla aikamatkalle musiikkien kerrostumiin. Vapaus korostuu qÖÖlpissä. Viulu, sello, kitara ja rummut summautuvat tavalla, joka iskee kipinää ja säkenöi oivalluksia. Rohkea riskinotto palkitsee myös kuuntelijan uusin visioin. Helpolla ei päästä **Moment's Notice Triokaan**. László Góz (pasuuna, bassotrumpetti, kotilot, okariina), György Kurtág Jr. (elektroniikka, sormiot) ja Miklós Lukács (cimbalom) varioivat sointipinnoin, jotka vievät tutkimattomiin tiloihin.

Klaus Paier ja **Asja Valcic** vetoavat jazzin, etnon ja klassisen keinoin. Fuusiassa liu'utaan tango nuevosta Debussyn kautta Mozartiin. Tulos? Minimalistista mutta tiheätunnelmaista audiomeditaatiota. Yhtä pelkistettyä mutta silti ytyä musiikkia luo **Joachim Kühn**. Melodic Ornette Coleman koostuu pianotulkinnoista, jotka juontuvat saksalaisen ja Colemanin yhteistyöstä vuosina 1995–2000. Vähän on paljon nytkin.

Elifantree ja **Tölöläb** yhdistivät ideansa livenä 2018. Blood Moonissa avantgarde, puhaltimet ja elektroniikka miksataan kokeelliseksi opukseksi. Tallenne toimii myös demoissa, niin avara ja moniulotteinen on sen äänikuva.

Nathan Riki Thompson tutkii dialogin merkitystä. Resonance on basistin projekti, johon hän ujutti kaikkea Hildá Länsmanin joiusta elektroniikkaan ja etno-soittimiin. Äänet järjestyvät musiikkiksi, jossa uteliaisuus muodostaa harmonisen kokonaisuuden hifin saundin kanssa.

Jukka Eskola Soul Trio groovaa sisäistyneesti. Urut-trumpetti-rummut ilmentää eilisen lihallista saundia, jota kolmikko luotsaa 2020-luvulle katu-uskottavasti. **Olli Hirvonen** taas sulauttaa jazzia, noise-rockia ja progea. Displacessa kitaristi paahattaa korkealla ja kovaa. Vuodet New Yorkissa ovatkin nostaneet miehen kansainväliselle tasolle uuden etsinnässä.

Ethan Iverson Quartet kulkee päinvaltaiseen suuntaan. Trumpetisti **Tom Harrellin** kruunaama yhtye soitti standardeja Village Vanguardissa tammikuussa 2017.

Live olisi voitu soinnin puolesta taltioida vaikkapa 70 vuotta sitten, niin perinteikästä meno on.

David Bowie pyrki omilleen jo 50 vuotta sitten. Irtiotot tunnistaa varhaisvuosiboksista, joka huipentuu Space Oddityyn. Rariteettien ja päivitetyn klassikon paketti dokumentoi oleellisen taiteilijan varhaisidentiteetin kehityksestä.

Prince oli iskussa 1990-luvun puolivälin tuotannossa, vaikka hän soti oikeuksistaan levy-yhtiön kanssa. The Versace Experience, Chaos and Disorder ja Emancipation sävyttävät etenkin funkillaan, jossa oivaltava tuotanto miksataan syvään bassoon tarttuvasti.

Vetovoima korostuu **ZZ Topissakin**. Bändin 50-vuotinen ura tiukkuu näkemystä. Tripla-cd kaartuu varhais-ränttätäntästä konejytän kautta juurevaan jyystöön. Trio svengaa aina, ja rouhea boogie vetoaa simppeilydellään.

Chris Rea henkilöityy letkeän aikuisrockin mestariksi. Bonukset syventävät kuvaa avainlevyjen tupla-cd-editioissa: oheismateriaali näyttää, miten hienosäätö vaikuttaa lopputulokseen. **Rod Stewartkin** on rock-mies sielua myöten. Rilluvuosiboksi todistaa, että raspi hioo helmiä monenlaisesta laulustosta Sailing-anthemista läskisti basauttavaan disko-peilipallotteluun. ■

ESITTÄJÄ	ALBUMI	JULKAISIJA	FORMAATTI
Rachid Taha	Je suis africain	Naïve	cd
Neil Young with Crazy Horse	Colorado	Reprise	cd
Devendra Banhart	MA	Nonesuch	cd
Mortality	Mortality	Eclipse	cd
Köfta	Witness of the End	Svart	lp
Olavi Louhivuori	Immediate Music II	Svart	lp
Oddarrang	Hypermetros	Edition	cd
Pekka Toivonen Ensemble	In the Bottom of the Ancient Ocean	Svart	lp
Riopy	Tree of Light	Parlophone	cd
Abdullah Ibrahim	Dream Time Solo Piano	Enja	cd
Ensemble Resonanz	Weihnachtsoratorium	Resonanzraum	cd
Kaija Saariaho	Vers toi qui es si loin	BIS	sacd
Louis Sclavis	Characters on a Wall	ECM	cd
Kit Downes	Dreamlife of Debris	ECM	cd
Tonbruket	Masters of Fog	ACT	cd
Pulcinella	Ça	BMC	cd
Graupe, Ceccaldi, Lillinger, Ceccaldi	qÖÖlp	BMC	cd
Moment's Notice Trio	Creation	BMC	cd
Klaus Paier & Asja Valcic	Visions for Two	ACT	cd
Joachim Kühn	Melodic Ornette Coleman	ACT	cd
Elifantree & Tölöläb	Blood Moon	Eclipse	lp + cd
Nathan Riki Thompson	Resonance	Siba	cd
Jukka Eskola Soul Trio	Steamy!	Timmion	cd
Olli Hirvonen	Displace	Ropeadope	cd
Ethan Iverson Quartet w/ Tom Harrell	Common Practice	ECM	cd
David Bowie	Conversation Piece Space Oddity	Parlophone	5cd cd
Prince	The Versace Experience Chaos and Disorder Emancipation	NPG	cd cd 3 cd
ZZ Top	Goin' 50	Warner	3 cd
Chris Rea	Shamrock Diaries On the Beach Dancing with Strangers The Road to Hell Auberge	Magnet	2 cd 2 cd 2 cd 2 cd 2 cd
Rod Stewart	The Studio Albums 1975–2001	Warner	14 cd